

ДОСТЛУГ

ЭЛАГЭЛЭРИ

МӨҢКӨМЛЭНИР

Бу ил Вәтәнимизин һәјаты бөјүк һадисә илә эләмәтдардыр — пролетар бејнәлмилләччилији, халгларын әмәкдашлығы вә гаршылыгылы жардымы принципләри әса-сында дунјада биринчи чохмилләтли социалист дәвләтинин — ССРИ-нин тәшкил едилмәсинин әлли иллији тамам олур.

В. И. Ленин тәрәфиндән көзәл милли ән'әнәләри мисал көстәрилән Совет Азәрбајчаны, онун пайтахты Бақы Ленин милли сијасәтинин һәјата кечирилмәсини парлаг тәчәссүм етдирән нүмунәләрдән биридир.

БАҚЫЛЫЛАРЫН достлуг аиләсиндә јетмишдән артыг милләтин нүмајәндәси јашајыр, охујур вә ишләјир. Бу чәһәт Азәрбајчан вә рус дилләриндә чыхан «Бақы» вә «Баку» ахшам гәзетләринин фәаллијјәтиндә өз әксини тапыр. Биз зәһмәткешләрин бејнәлмилләччилик тәрбијәси мәсәләләрини мүнтәзәм сурәтдә ишыгландырыр, халглар достлугунун Ленин принципләрини тәблиғ едир, бунлары парлаг вә ајдын шәкилдә ифадә етмәјә чалышырыр.

Тәчрүбәмиздән мисаллар кәтирим. Ленинин јубилеј или Азәрбајчан халгынын бөјүк бајрамы — республикамызда Совет һакимијјәти јаранмасынын 50 иллији илә бир вахта дүшмүшдү. Бу ики әләмәтдар һадисә әрәфәсиндә биз «Ленин вә пролетар Бақысы» рубрикасы алтында серија илә материаллар дәрч етдик. Дәрч етдијимиз әнәдләр вә фактлар да коммунистләрин, шәһәр зәһмәткешләринин ингилаб рәһбәри илә сых әлағәсиндән, Совет Русијасы вә дикәр республикаларын пролетариатынын милли азадлыг уғрунда мүбаризәдә, социалист дәјишикликләринин һәјата кечирилмәсиндә Азәрбајчан халгына көстәрдији сәхавәтли көмәкдән бәһс олунурду. Гәзетин «Јарым әсрин салнамәси» рубрикасы алтында верилмиш бир сыра сәһифәләриндә Бақы болшевикләринин дөјүш вә ингилаби ән'әнәләриндән, Совет Русијасы илә, Загафгазија коммунистләри илә онларын әлағәсиндән, көркәмли ингилабчыларын, Бақы коммунасынын комиссарларынын һәјатындан, чохмилләтли Бақы пролетариатынын мүбаризәсиндән данышылмышдыр. Бақы мәнз онларын сәјләри сәјәсиндә Шәргдә халглар достлугунун галасына чеврилмишдир. Һәмин материалларын дәрч едилмәсинә көрә «Бақы» вә «Баку» гәзетләри редаксијасынын коллективләри Азәрбајчан Журналышлар Иттифагынын «Гызыл гәләм» мүкафатына лајиг көрүлүшдүр.

Күндәлик ишимиз, гәзетләрин сәһифәләриндә зәһмәткешләрин бејнәлмилләт тәрбијәси мәсәләләринин нечә ишыгландырылмасы үзәриндә дајанмағ истәјирәм. Јенә дә мисал чәкәчәјәм. Бир дәфә ре-

даксијаја Вәтән мұһарибәсинин ветераны, 255-чи дәниз пијада атычы Таман бригадасынын кечмиш минамјотчусу Һачага Әлијев кәлмишиди. Инди о, интернат мәктәбдә чалышыр. Һачага мәктәбдә Кичик торпаг дөјүшләринә һәср олунмуш шәһрәт музеји јаратмаг фикрини ирәли сүрдү. Новороссијск уғрунда вурушмаларын иштиракчысы олмуш кечмиш өскәрин тәклифи бәјәнилди, тезликлә гәзет музейини тәшкили барәдә материал чап етди вә ветеранлары мәктәбә көмөжә чағырды. Сағ галмыш гәһрәманлар ахтарылды, вурушмаларда һәлак оланлар барәдә материаллар топланылды. Сонрақы нөмрәләрдә биз өлкәнин мүхтәлиф кушәләриндән Бақыја кәлмиш дөјүш достларынын көрүшү барәдә јаздыг. Бу көрүшдә руслар вә азербайжанлылар, ермәниләр вә күрчүләр — Кичик торпагда өлүмдирим мүбаризәси апармыш мүхтәлиф милләтләрин елчиләри иштирак едирдиләр. Ветеранларын бизим чохмилләтли шәһәрдә көрүшмәләри, интернат мәктәбинин шакирдләри илә, пионерләрлә, комсомолчуларла сөһбәт етмәләри, нәһәјәт, бу һадисәдән шәһәр гәзетләринин бәһс етмәси фактынын өзү, шүбһәсиз, јетишмәкдә олан кәнч нәслин бејнәлмиләлчилик, совет вәтәнпәрвәрлији руһунда тәрбијәләnmәси ишиндә өз ролуну ојнамышдыр.

Журналист ахтарышы Ростов вилајәтиндәки Болшие Салы кәндинә кәтириб чыхармышды. 1941-чи илин пайызында бурада — Бәрбәр Оба тәпәсиндә совет топчулары мұдафиә хәтти тутмушдулар. Охучуларымыш рус кәндиндә дәфн едилмиш һәмјерлиләринин адына раст кәлдиләр, һәмин рајонун сакинләринин — русларын вә украјналыларын, ермәниләрин вә азербайжанлыларын бу күн нечә јашадыглары вә ишләдикләри илә марағландылар. Болшие Салы кәндиндәки колхоза 26 Бақы комиссары адынын верилмәсинин дәрин мәнасы вардыр. Бу, пролетар бејнәлмиләлчилијинин вә гардаш халгларынын достлуғунун һәјата кецирилмәсинин тимсалыдыр.

Күндәлик һәјатдан алынмыш фактлар, мүбаризәдә вә әмәкдә јаранмыш әсил бејнәлмиләл достлуғ бир чох дикәр рубрикалар ачмаға, дикәр гардаш мүттәфиг республикаларын зәһмәткешләринин гаршылыглы јардымына вә әмәкдашлығына даир бир сыра мөвзуларда јазылар вермәјимизә көмәк етди. Будур, һәмин фактлар: Бақы кәнчләри тәләбә иншаатчы дестәләриндә бешиллијин јени тикинтиләринә, узаг Газахыстана кедирләр; кәнч ләпирчиләр мұһарибәнин намәлум гәһрәманларыны ахтарырлар; Бақы вә Одесса нефтајыранлары социализм јарышы мұғавиләси бағлајырлар; «Бақы шанлы ингилаби, бејнәлмиләл, дөјүш вә әмәк әнәнәләри олан шәһәрди» шүары алтында гәһрәман Кијев шәһәриндә Азербайжан пайтахтынын күнләри кецирилир; бизим енеркетикләр бир чох мүттәфиг республикаларын нүмајәндәләри илә чијин-чијинә ишләјирләр; бизим нефтиләр өлкәнин мүхтәлиф нефт рајонларында мұвәффәғијјәтлә кеоложи-кәшфијјат ишләри апарырлар; биздә Русија, Украјна, Белорусија, Өзбәкистан, Прибалтика республикаларынын, Загафғазиянын вә өлкәнин дикәр рајон вә вилајәтләринин елчиләри ишләјирләр. Биркә иш әмәк һәмрәјлијинә даир јүзләрлә, минләрлә парлаг мисаллар доғурур.

Гардаш республикаларын шаир вә насирләринин әсәрләрини мүнтәзәм сурәтдә Азербайжан дилиндә нәшр едиряк, Азербайжан мүәллифләринин дә әсәрләри рус дилиндә кеиши јайылыр.

Сов.ИКП XXIV гурултајынын гәрарларыны рәһбәр тутараг Бөјүк Октябрын јарымәсрлик јубиләјинә, В. И. Лениннин анадан олмасынын 100 иллијинә, Совет Азербайжанынын 50 иллијинә һазырлыг дөврүндә вә бајрамларын кецирилмәсиндә әлдә етдијимиз тәчрүбәдән истифадә едәрәк редаксија ССРИ-нин тәшкил едилмәсинин 50 иллијинә фәал һазырлыг көрүр. Зәһмәткешләрин бејнәлмиләл тәрби-

јәси сәһәсиндә фәалијјәтимизин даһа да кенишләндирилмәси бүтүн һазырлығы ишләримизин чаныдыр.

Коммунист Партијасынын Ленин милли сijasәтинин маһижәтинин конкрет мисаллар әсасында көстәрилмәсинә вә тәблиғинә, гардаш рус халгынын милли совет республикаларына көстәрдији сәхәвәтли көмәжин әкс олунмасына хусуси фикир вериләчәкдир.

ССРИ-нин төшкил едилмәсинин јарымәсрлик јубилејинә һазырлығыда Русија федерасијасы әдәбијат вә инчәсәнәт күнләри мүнһүм мәрһәлә олачагдыр. Редаксија бу һадисәјә һазырлығын ишыгландырылмасы үчүн план тәртиб етмишдир. Азәрбајчан вә рус гәзетләри фәһлә вә кәндли мұхбирләримизин көмәји илә бир сыра очеркләрдә, тематик сәһифәләрдә охучуларыны РСФСР-ин шәһәр вә виләјәтләринин сәһмәткешләринин һәјәти вә ишләри илә таныш едәчәк. Совет Русијасынын чичәкләнән мөдәнијјәти, халгларымызын достлуг ән'әнәләри барәдә сөһбәт ачагдыр.

Бакынын дәври мәтбуаты гардаш республикаларын пәјтахтларында нәшр олунан гәзетләрлә кениш әлағә сахлајыр. Мүбадилә сәһифәләринин, Бақы, Тбилиси, Јереван гәзетләринин биркә нөмрәләринин бурахылмасы нәчиб ән'әнәјә чеврилмишдир.

Әввәлләрдә олдугу кими, јенә дә бејнәлмиләл тәрбијә мәсәләләринин ишыгландырылмасы, догузунчу бешиллијин әмәк нөвбәсинин кениш сурәтдә әкс етдирилмәси, гардашлыг, јолдашлыг, синфи һәмрәјлик телләринин биркә ишдә нечә мөһкәмләнмәси, Бакынын чохмилјонлу фәһлә синфинин шанлы пролетар ән'әнәләринин артмасы һаггында сөһбәтләрә кениш јер вериләчәкдир.

Сор.ИКП XXIV гурултајынын гәрарлары илә әлағәдар оларак Азәрбајчан КП МК пленуму идеолоји иши даһа да күчләндирмәк һаггында республика партија тәшкилатларынын фәалијјәтини мұзакирә етмиш вә ССРИ-нин тарихи јубилејинин һазырланмасы вә кеңирилмәси үчүн ләзими тәдбирләр көрмәји гәрара алмышдыр. «Бақы вә «Баку» ахшам гәзетләри редаксијаларынын коллективләри бу көстәришләри рәһбәр тутурлар. Бу күн игтисадийјатын вә мөдәни һәјәтин бүтүн сәһәләриндә әлдә едилмиш мүвәффәгийјәтләр совет халгларынын әмәкдашлығынын бәһрәсидир. Бу әмәкдашлыг өлкәминин бүтүн халгларынын гаршыдакы даһа бөјүк мүвәффәгийјәтләринин рәһнидир. Гардаш халгларын сарсылмаз јекдиллијинин, Ленин милли сijasәтинин мәнәсы бундадыр. Халглар достлугуна даир Ленин идејаларынын тәблиғи бундан сонра да Бақы гәзетләринин сәһифәләриндә өз ифадәсини тапагдыр.

«Бақы» вә «Баку» шәһәр гәзетләринин журналистләри бүтүн бу ишләриндә фәһлә мұхбирләримизин күндәлик бејнәлмиләл көмәјинә архаланырлар. Азәрбајчанлылардан — оператор Мәммәд Мәммәдов, шофер Азад Казымов, руслардан — бригадир Кеннаді Овечкин, агроном Александр Баријажин, исте'фада олан полковник Тимофеј Долбаносов, украинялылардан — партија ишчиси Михаил Короленко, ермәни — бригадир Артавас Минасјан, осетин — рәнксаз Анатоли Кабжајев, татар — фәһлә Расим Вергасов вә чохмилләтли Бакынын фәһлә синфинин, әмәкчи кәндлиләрин вә зијәлиләрын бир чох дикәр нүмәјәндәләри архаландығымыз бу адамлардандыр.

Н. ИМАНГУЛИЈЕВ,

«Бақы» вә «Баку» ахшам гәзетләринин редактору.

«Рабоче-крестјански корреспондент». 1972, № 2.